

İşin bitim tarihine kadar durak katılım payından dolayı rakamların ne olacağını belli olmadığını; işin sözleşmesinde de herhangi bir belli parayı ihtiva etmediğinden, kurumca da belirsiz bir rakam üzerinden herhangi bir işlem yapılmasının mümkün olmadığı

Temyiz Kurulu, 39594/40793, T. 29.9.2015

Konu: Damga Vergisi

10-) 162 sayılı İlam'ın 10'uncu maddesi ile, ... Çalıştırılması İşine ait sözleşmede belirtilen durak katılım payları üzerinden damga vergisi alınmaması nedeniyle .....-TL'ye tazmin hükmü verilmiştir.

İlgililer temyiz dilekçesinde özetle, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 10 uncu maddesinde;

“Damga Vergisi nispi veya maktu olarak alınır. Nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli para, maktu vergide kağıtların mahiyetleri esastır. Belli para terimi, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade eder.” hükümlerinin yer aldığı;

İlama konu sözleşmenin 2. maddesinde sözleşme bedelinin 6.700.000,00 TL olarak açıkça yazıldığı;

Kurumca, bu işin sözleşmesinde belli parayı ihtiva eden miktar üzerinden kesin teminat, karar damga vergisi ve sözleşme damga vergisi alınarak kanuna uygun işlem yapıldığını;

Vergi Usul Kanunu’nun 3. maddesinde “Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır.” hükmüne yer verildiğini;

Sözleşmede yazan rakam yerine sözleşme hükümlerinden yola çıkılarak varsayımlar ile belirlenen rakamların ifa edilecek edimin parasal karşılığı olduğunu söylemenin Damga Vergisi Kanunu’nun 10’uncu maddesinin lafzında yer almayan bir husus olduğunu; sözleşmede yer almakla beraber sözleşmenin konusunu teşkil etmeyen tutarlar üzerinden vergileme yapılmasının Damga Vergisi Kanunu’na uygun olmadığını, çünkü Kanundaki “belli para” kavramının sözleşmenin konusuna ilişkin meblağ olduğunu;

Ayrıca, sözleşmenin düzenlendiği tarihte gerçekleşip

gerçekleşmeyeceği bilinmeyen ve her iki taraf için de bağlayıcılığı olmayan tutarların damga vergisinde nazara alınmaması gerektiğini; Damga Vergisi'nde genel kuralın, vergilemede kağıdın düzenlendiği anda belli olan meblağ üzerinden vergileme yapılması olduğunu;

İşin bitim tarihine kadar durak katılım payından dolayı rakamların ne olacağını belli olmadığını; işin sözleşmesinde de herhangi bir belli parayı ihtiva etmediğinden, kurumca da belirsiz bir rakam üzerinden herhangi bir işlem yapılmasının mümkün olmadığını;

..... hattında çalışmakta olan 222 adet araçtan 85 adet aracın Genel Müdürlüğün 24.09.2010 tarihli oluru ile sözleşmelerinin feshedildiğini;

Bu durumda durak katılım payından dolayı kuruluşun belli bir net geliri olmadığı gibi 10 yıl olan çalışma süresinin de yaklaşık iki yıl gibi kısa bir zaman içerisinde 85 adet aracın çalışmasının sonlandırılması zorunluluğunun doğduğunu; bunun da şayet denetçinin görüşleri doğrultusunda bu vergi alınmış olsaydı, iki yıllık bir süre için on yıllık durak katılım payı gelirinden vergi alınmış olacağını ve işleticilerin büyük mağduriyetine sebep olacağını gösterdiğini;

Yukarıdaki maddeler birlikte değerlendirildiğinde, sözleşmede belirlenen ihale bedelinin kesin olduğunu, bunun dışında herhangi bir kesin rakamın bulunmadığını, ayrıca yasanın amir hükümlerine göre işlem yapıldığını, sözleşmenin de kısa sürede iptal edilmiş olması nedeniyle uygulamanın yerinde ve yasalara uygun olduğunun görüldüğünü belirterek tazmin hükmünün

kaldırılmasını talep etmişlerdir.

Başsavcılık karşılama yazısında; "İlamın 10'uncu maddesine ilişkin olarak da .....İşine ait sözleşmede durak katılım payları üzerinden Damga Vergisi alınmamasında mevzuatına aykırı bir cihet bulunmadığı, sözleşmenin 2018 yılına kadar devam edeceği, önceden bilinmeyen bir rakamın esas alınarak vergi talep edilemeyeceği belirtilerek, verilen tazmin hükmünün kaldırılması istenilmektedir.

Ortaya konulanlar Daire kararının gerekçelerini karşılamaktan uzaktır. Zira "Durak Katılım Bedelinin" her otobüs için ..... bilet/ay olarak tespit edildiği sözleşmede belli edilmiştir. Bu bakımdan adı geçenlerin temyiz talebinin kabulü mümkün görülmemektedir. Bu itibarla Daire kararının tasdikine hükmedilmesinin uygun olacağı mütalâa olunmaktadır." denilmiş olup; duruşmada Daire kararının kaldırılması gerektiği yönünde görüş bildirilmiştir.

Rapor dosyası ve ekli belgelerin incelenmesi neticesinde,

Sincan bölgesinde .....nolu .....nın çalışması için ihale yapıldığı; yapılan ihale sonucunda en yüksek teklifi ....., ...ve .....'ne (Adi Ortaklık) firması ile .....-TL üzerinden sözleşme imzalandığı; bu bedel üzerinden sözleşme karar pulu ve sözleşme damga vergisinin yükleniciden tahsil edilmiş olduğu görülmüştür.

İlamın gerekçesi, sözleşmenin 12'nci maddesinin (b) fıkrasında yer alan "İşletici, araç başına her ay .....'ya ..... tam bilet

tutarı ücreti durak katılım payı olarak ödemek zorundadır.” hükmü uyarınca söz konusu katılım payları üzerinden damga vergisi alınması gerektiği yönündedir.

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu’nun 1’inci maddesinde;

“Bu Kanun’a ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtlar damga vergisine tabidir.

Bu kanundaki kağıtlar terimi, yazılıp imzalamak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade eder.” denilmektedir.

Aynı Kanun’un 10’uncu maddesinde ise;

“Damga vergisi nispi veya maktu olarak alınır.

Nispi vergide, kağıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kağıtlarda yazılı belli para, maktu vergide kağıtların mahiyetleri esastır.

Belli para terimi, kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade eder.” hükümleri yer almaktadır.

Kanun'un vergileme ölçülerini açıklayan 10'uncu maddesinde, damga vergisinin nispi veya maktu olarak alınacağı; nispi vergide kağıtların nev'i ve mahiyetlerine göre bu kağıtlarda yazılı belli paranın; maktu vergide ise kağıtların mahiyetlerinin esas alınacağı hükme bağlanmıştır. Aynı maddede "belli para" teriminin kağıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hasıl edeceği parayı ifade edeceği belirtilmektedir.

Buna göre, bir kağıdın nispi olarak damga vergisine tabi olabilmesi için vergiyi doğuran olayın meydana geldiği yani sözleşmenin imzalandığı tarihte, kağıtta parasal bir büyüklüğün açıkça yer alması veya matematiksel olarak bir meblağın hesaplanmasına olanak sağlayan rakamların bulunması gerekmektedir.

Bununla birlikte, Damga Vergisi Kanunu'nun 6'ncı maddesi birbirine bağlı ve birbirinden bağımsız birden fazla akit veya işlemin aynı belgede bulunması halini "Bir kağıtta birbirinden tamamen ayrı birden fazla akit ve işlem bulunduğu takdirde bunların her birinden ayrı ayrı vergi alınır. Bir kağıtta toplanan akit ve işlemler birbirine bağlı ve bir asıldan doğma oldukları takdirde Damga Vergisi, en yüksek vergi alınmasını gerektiren akit veya işlem üzerinden alınır" şeklinde hüküm altına almıştır. İlgili madde çerçevesinde bir kağıtta birbirinden bağımsız birden fazla işlem olması durumunda, bu işlemler Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tabloda yer alan nispetlerde ayrı ayrı damga vergisine tabi tutulmalı; birbirine bağlı işlemlerde ise en yüksek vergi alınması gereken işlem damga vergisinin hesaplanmasında matrah olarak dikkate alınmalıdır.

İlam konusu olayda durak katılım payları ile ..... hattında ... adet aracın çalışma ve işletme işinin, yukarıda da belirtildiği üzere birbirinden doğma birbirinin devamı olması hususunun da göz önünde bulundurulmalıdır. Kaldı ki vergiye tabi kağıttaki rakamların, bu kağıtta yer almayan üstelik zaman ve mekana göre değişebilecek bazı değerlerle çarpılması sonucu bulunacak parasal değer, yasanın aradığı anlamda sözleşme bedelinin haricinde "belli para" olarak kabul edilmesi de mümkün değildir.

Bu itibarla, dilekçedeki iddiaların kabulü ile 162 sayılı İlam'ın 10'uncu maddesi ile verilen tazmin hükmünün KALDIRILMASINA